

Politični ogled

Jugoslavija. Naš regent Aleksander se je mudil nekaj dni na Grškem v Atenah, kjer so potopili grškega kralja Aleksandra. Regenta je spremljal na tem potovanju vojni minister Jovanović. — Pogajanja med Jugoslavijo in Italijo radi jadranskega vprašanja se bodo začela 7. t. m. v Rapalli pri Genovi.

Avstrija. Po Avstriji in na Madžarskem se močno širi gibanje za vrnitev ekscarja Karla na avstrijski prestol. — Povsed po Avstriji je že zakrilito pomankanje moke in kruha. Avstrijski državniški se beračijo okrog po svetu za kraham za vedno gladno avstrijsko republiko. Radi alabe prehrane je že bilo po večjih avstrijskih mestih več štrajkov. — Avstrija bo prevzela Koroško v svojo upravo 5. t. m., ko se umaknejo iz Koroške naši uradniki in orožništvo. Avstrijska uprava na Koroškem bo nekaj časa pod nadzorstvom entantne plebiscitne komisije. Po več koroških občinah so že uvedli revizije živeža in živine.

Angleška. Milijonska rudarska stavka na Angleškem je že končana in pričnejo stavkarji 5. t. m. zopet z rednim delom.

Grška Mesto umrlega grškega kralja Aleksandra je izvolila zbornica admiralov Kouduriotis za začasnega vladarja Grške, deklek ne zasede prestola postaven dedič grške vladarske hiše.

Rusija. Boljševiška vojska se bo sedaj lotila napadov proti generalu Wranglu, proti kateremu so že vrgli Rusi 32 divizij pod poveljstvom Kameneva. Enkrat so boje boljševiki Wrangla že porazili.

Amerika V Zedinjenih državah se vršijo sedaj volitve za novega predsednika. Mesto Wilsona bo preel pri teh volitvah republikanec Harding.

Kmetijska zveza.

Novinarstvo.

Volilni shodi KZ.

V nedeljo, 7. novembra:

Kozje, zjutraj po maši.
Imeno, popoldan.
Št. Vid pri Ptiju, po rani maši.
Leskovec, po pozni maši.
Zavrč, po rani maši.
Sv. Trojica v Halozah, po rani maši.
Vasenina, po rani maši, govori minister I. Roškar.
Konjice, po večernicah, govori dr. K. Verševšek.
Tekarje, po rani maši.
Dobrna, po večernicah.
Stranice, po rani maši.
Zreče, po rani maši.
Sv. Marijeta ob Pesnici, po večernicah govori Roškar.
Trbovlje, po rani maši.
Sv. Križ pri Ljutomeru, po rani maši Slomškovi dvorani.
Oven pri Ljutomeru, popoldne ob dveh.
Sv. Lenart nad Pivolo pri Hečah ob 11. uri, po sv. maši.
Sv. Lenart nad Laškima po sv. maši.
Vransko po rani maši, Pišek.
Novascerkev pri Celju po rani maši.
Dobrna, po večernicah.
Sladkagora pri Smarju, po rani maši.
Št. Vid pri Grobelnem po večernicah.
Hoče pri Mariboru, po rani maši.
Varberg pri Ptiju, po večernicah.

V nedeljo, dne 14. novembra:

Limbah pri Mariboru, ob 9. uri.
Smarje pri Jelšah v županišču po rani maši.
Grlice pri Flor Verku ob treh popoldne (Sladkagora, Sv. Peter, Sv. Ema, Zibika).
Podsreda po večernicah.
Sv. Peter pod Sv. goram, po rani maši.
Sv. Lovrene na Pohorju, po rani maši.
Čirkevec pri Pragerskem po raznem sv. opravilu pri županu Goljatu.
Petrovce, po rani maši.
Galicija, po večernicah.
Ormož po rani maši.
Velika Nedelja po pozni maši.
Sv. Lenart (Cvetkovi) popoldne ob trah.
Sv. Marko pri Ptiju.
Središče po večernicah.
Sv. Lovrene na Dravskem polju po pozni maši.
Majšperk, po večernicah.

Poročila.

Volilni shod SKZ v Brezju se je vršil na dan Vseh svetnikov in je prav lepo uspel. Udeležili so se ga v obilnem številu možje-volilci in sle-

dih izvajanjem govornikov iz Maribora. Posebno zanimanje je vzbudil s svojim poročilom o samostojnosti in njih zabavljanju g. Florjančič Jakob od Smilavža, ki je vso samostojno barbarijo na lastna ušesa slišal v Račah in jo že tam primerno zavrnil. G. Florjančič je povdarjal, da mora vsak zaveden kmet spoznati, da samostojnim ni za drugo, kakor za razcepjenje kmetov. Shod je pod vodstvom posestnika Maher Jurija sprejel pet resolucij, glede vojaštva, carine, ženske volilne pravice, cen in regulacije Drave. Nekaj socialističnih (komunističnih) zapeljancev je šlo od shoda jezo hladit v gostilno. SKZ koraka zmagi nasproti.

Zadnjo nedeljo, dne 31. m. m. je zborovala Slovenska kmetijska zveza v Framu v gostilni g. Stampfl. Kandidat domačin g. Černe je žalibog obol el tako, da mu zdravnik ni dovolil govoriti na shodu. Žrtvoval pa se je toliko, da je vstal, shod otvoril in zaključil. O programu Slovenske kmetijske zveze in o nasprotnih strankah je govoril dr. Franc Jankovič. Navzoči so bili domači volilci v velikem številu, ki so kazali mnogo zanimanja za politična in gospodarska vprašanja. Nasprotniki so se vedli mirno in dostojno. Vsled tega ni prišlo do nobenega spora ali do kakšnega spopada. Tako bi se morali shodi vršiti vselovsod.

St. Janž na Dravskem polju. V nedeljo dne 31. pret meseca se je vršil tukaj volilni shod Slov. kmetijske zveze, ki je bil obiskan številno tudi od pristavev Samostojne. Govornika iz Maribora revizor Barke in ekonom Golob, sta v daljših govorih razvila političen in gospodarski program naše stranke, proti kateremu so samostojni zaslepljeni, na čelu jim župan Jakob Golob, zamažj iskali tehnejših ugovorov, ker je marsikateri samostojnež odobral na črt naše samouprave. Tudi samostojni kmet Alojz Eric ni vedel nič pametnejšega, kakor zagovarjati kršnega očeta Samostojne, dr. Zerjave. Motili so sicer govornike, a se je vršil shod kljub temu še dostojno, kar si naj štejejo tukajšnji samostojneži v malo čast. Shodu je predsedoval naš odlični pristav Anton Golob, posestnik, ki je s svojim možatim nastopom veliko pripomogel za mirno zborovanje.

Gornja Poljskava. Dne 1. t. m. se je tukaj vršil volilni shod SKZ, katerega se je udeležilo veliko število naših zvestih somišljenikov. Shodu je predsedoval g. Martin Koren, posestnik in župan. G. poslanec Pišek je govoril o nedelavnosti sedanjega parlamenta, o krivicah, ki so povzročili neznošno dražnjo, nadalje tudi o uspehih, katere so dosegli poslanci SKZ. Opozarjal je na važnost bližnjih volitev in navdušil navzoče, da se gotovo udeležijo važnih volitev v ustavotvorno skupščino. Za njim je govoril g. A. Gojčič, kmetijski sin, o nasprotnih strankah ter zavrnil prav krepko par socialnih demokratov in samostojnežev, ki so hoteli shod motiti. Shod je pokazal, da so naši somišljeniki trdni in značajni, se ne dajo od nikogar premotiti, kar bo prineslo na dan 28. nov. sijajno zmago.

V Ločah se je vršil na dan Vseh svetnikov nad vse pričakovane lepo uspeši shod naše Slovenske kmetijske zveze. Shodu je predsedoval načelnik trajevne organizacije naše SKZ. g. Anton Grosek. Kot prvi je v lepih besedah obrazložil program naše SKZ župan iz Ponikve in bivši deželnozbornski poslanec g. Jakob Vrečko. Za njim je govoril o težnjah našega kmetijskega ljudstva in o razdiralnem delovanju raznih protiverskih zgagarskih strank vladni komisar g. dr. Josip Leskovar iz Maribora. Ko je še v kratkih besedah opiral način tokratnih državnozbornskih volitev urednik Stupan, je predsednik zaključil shod, ki nas je uveril v prepričanju, da se nahaja ogromna večina naših vrlih župljanov neomajeno v taboru naše Slovenske kmetijske zveze.

Shod, kateri se je vršil v nedeljo dne 31. oktobra po večernicah pri Sv. Jerneju nad Ločami, je v vsakem oziru prav dobro uspel. Shod je otvoril in prav spretno vodil vrli kmet g. Cvahte. Na shodu je kot prvi govoril g. Jakob Vrečko, župan in bivši deželnozbornski poslanec, doma iz Ponikve. V poljudnih besedah je obrazložil program naše Slovenske kmetijske zveze in velike zasluge naših poslancev za naše kmetisko ljudstvo. Za njim je govoril urednik Stupan o raznih protiverskih strankah, in o njihovem kvarljivem delovanju. Shod nam je porok, da bo v kratkem za vselaj odklenalo raznim zgagarskim strankam v prelepi šentjernejški župniji.

V Cadramu se je vršil v nedeljo zjutraj po rani maši shod naše Slovenske kmetijske zveze, kateri je bil jaseen dokaz, da versko in narodno zavedni župljani prelepe čadramske župnije odklanjajo z vso odločnostjo pogubonosno in razdiralno delovanje raznih zgagarskih in brezverskih strank. Shod je otvoril in mu predsedoval gerent g. Anton Leskovar. Govoril je na shodu vladni komisar mariborski g. dr. Josip Leskovar. Stevilni poslušalci so z velikim zanimanjem sledili govornikovim izvajanjem. Nad vse lepo uspeši shod je najbol

Slovenščina. 5. Protest zoper sleparstva na Koroškem. Koroška južno Dravo pripadaj Jugoslaviji. Vlada dela na to, 6. Vlada naj bolje skrbi za obmejne kraje. 7. Zoper žide. 8. Za hitro napravo železnice preko Slav. gorja.

Sv. Anton v Slov. goricah. Volilni shod zadnje nedelje po večernicah je prenapolnil vse prostore v župnišču. V srca je segala beseda kandidata Roškarja. Prelepo je povdarjal pomen krščanstva v naših dneh in opisal srečo, ki nas čaka v naši Jugoslaviji, če si jo hočemo priboriti z dobrimi volitvami. Kmetiška zveza pri nas stoji kot en mož za Roškarjem in za našimi kandidati. 28. november mora biti dan sijajne zmage načel in kandidatov Slov. kmetijske zveze. Župnik Gomilšek se razloži, kako agitiramo za našo zmago. Resolucije so bile iste sprejete kot pri Sv. Benediktu.

Sv. Urban pri Ptuj. Volilni shod Slov. kmetijske zveze, ki se je vršil dne 1. t. m. po rani maži, je stal v znamenju živinske surovosti samostojnih kmetov Simoničevega kalibra. Shod se je imel vršiti v prostorih Klemenčičeve gostilne; mahoma je bila nabita gostilna in se je udeležilo zborovanja precejšnje število samostojnežev. Ko je govornik iz Maribora, ekonom Golob, otvoril shod in predlagal posestnika Ceha predsednikom, so zagnali samostojni surovci, katerim je načeloval general, harmonika-fabrikant in „kmet“ Simonič, tako huronsko vpitje, da je bilo vsako zborovanje onemogočeno. Simonič v divji in nad vse surovi obliki je predlagal protipostavno samostojnega Koglerja predsednikom, ki se je skliceval na hrupno izvolitev ter zavzel z nerodnimi besedami svoje mesto. Ker je bil shod v gostilni onemogočen, smo se zbrali, okoli 150 po številu, v veži župnišča, kjer nam je govornik v daljšem govoru razvolmačil naš program. Naši pristaši so se brezizjemno zgražali nad surovim in živinskim postopanjem samostojnežev; s svojim nastopom so si samostojneži od bili marsikaterega pristaša. Naše vrste so sklenjene bolj kot nekdanj in bomo na dan 28. nov. sijajno pobili samostojnega zmaja z našo volilno zmago, ki bo ustavila obenem tudi Simoničeve mite, katere dobiva od Samostojne lažistranke. — Shod KZ je dokazal surovost samostojnih in pametno vedenje naših pristašev. Bog živi naše pristaše pri Sv. Urbanu.

Jirsoveci. Tu se je vršil v nedeljo, dne 24. t. m. sestanek somišljenikov KZ, ki so si ob tej priliki ustanovili svoj krajevni odbor. Zborovanje se je vršilo v hiši uglednega našega pristaša, posestnika Janeza Kurboš, na Gomilah. Načelnik krajevnega odbora KZ za Vurberg, g. Janez Rašl, nam je obrazložil pomen organizacije ter obširno orisal program naše stranke. Navzoči samostojneži niso motili v nobenem oziru. Sestavil se je sledeči odbor: načelnik Janez Kurbus, posest.; podnačelnik, Bračič Janez; tajnik Tomažič Ignac, posest.; odborniki: Krojzl Leopold, Janez Bežjak, župan, Ceh Alojzij, Rojko Matija, Kurboš Franc, Cizerli Martin, Preložnik Jožef, Furbas Franc in Pivec Janez. — Naši vrli možeji so s tem pokazali svojo odločnost, ki ne bo nikdar dopustila, da bi se v Jirsovcih šopirila advokatska in liberalna Samostojna. Bog živi naše vrle Jirsovcane!

Kapela pri Radencih. Naš kandidat Franjo Žebot se nam je predstavil dne 1. novembra na zborovanju Kmetijske zveze. Razvijal je v poljudni besedi program naše stranke. Prav posebno smo odobraval njegova izvajanja glede samouprave Slovenije. Med nami ga ni človeka, ki bi se ne navduševal za to, da dobimo Slovenci to, kar nam gre. Le samostojni in demokratski, kakor sta uskoka Zemlji iz Radene in Nemec iz St. Jurja so navdušeni za popolno gospodstvo iz Beograda. Našemu lepemu shodu je predsedoval ugleden posestnik Divjak. Ob koncu so nas posetili tudi nekateri gospodje samostojneži. A bili so lepo mirni. Zborovalci so izrekli popolno zaupanje naši krščanski stranki — Kmetiški zvezi. Vsi bomo delovali za njeno zmago.

Ljutomer. SKZ je zborovala dne 31. oktobra po prvem cerkvenem opravilu pri nas. Velika tobovavnica je bila nabito polna zavednih mož in mladencev. Shodu je predsedoval predsednik krajevnega KZ, ugleden župan g. Jakob Dajh. Prvi je dobil besedo kandidat za ustavotvorno skupščino Fr. Žabot iz Maribora, ki je v obširnem govoru razvijal program SKZ in nam je povedal v živi besedi, kako razlikujemo dobre stranke od slabih. Za njim so še govorili bivši deželni poslanec dekan g. Ozmeč, posestnika Lipovec in Novak. Z viharim odobravanjem so sledili mnogobrojni zborovalci izvajanjem govornikov in so se sprejeli te-1 resolucije: 1. Zastevamo samoupravo Slovenije, 2. izrekamo zaupnico K. Z. in dr. Korošcu, 3. zahtevamo, da se uvede davež na vojne dobičke, a kmeta in druge sloje se naj razbremenijo.

Ivajnci pri Radgoni. Naš kandidat F. Žebot je priredil dne 31. oktobra v naši vasi volilni shod, katerega smo se udeležili vsi vaščani in tudi sosede. Govor, v katerem nam je razvil program K. Z., smo vsi odobraval, celo taki, ki so bili do sedaj na nasprotni strani. Posebno navdušenje so vzbudila govornikova izvajanja, ko nam je omenjal, da K. Z. zahteva, da moramo Slovenci dobiti svojo lastno deželno samoupravo. Govoril je na shodu tudi g. Zerebič. Predsedoval je shodu načelnik okrajnega zastopa, odličen naš voditelj Trstenjak. Živijo Kmetiška zveza!

V Prekmurju je bil v nedeljo, 31. oktobra v Murški Soboti shod Kmetijske zveze, ki je bil vključ neprikladnemu prostoru in neprimernemu času dobro biskana. Govorila sta dr. Hohnjec in Ljudevit Pintarič. Popoldne je bil prav dobro obiskan shod v Bogojini, kjer so govorili dr. Hohnjec, Božidar

Sever in domači g. župnik Baša. Na praznik Vseh svetnikov je bil shod v Tišini. Ogromno število ljudi je z zanimanjem sledilo in splošno pritrjevalo govornikom: dr. Hohnjecu in Ljudevit Pintariču.

Navodila.

Kako se vrše shodi in sestanki?

Po § 4. shodnega zakona so shodi volilcev od dne razpisa volitev, kjer se ima govoriti z ozirom na volitve — če niso pod milim nebom — popolnoma prosti. Ti shodi ne spadajo med določbe shodnega zakona. Za take shode na primer ne velja, da prihajajo nanje odposlanci političnega oblastva, ki jih tudi razpustiti ali sicer ovirati ne morejo.

Shod se lahko skliče: 1. kot javen in vsakomur pristopen, 2. kot javen, a omejen na somišljenike ene stranke, na člane kake organizacije, 3. kot omejen le na vabljenе goste.

Od sklicatelja zavisi, če hoče, da se voli predsedstvo. Sklicatelj določi reditelj. On daje ukaze glede reda na zborovanju, če pa se je volil predsednik, jih daje ta. Kdor se upre sklicatelju, predsedniku ali reditelju, zagreši prestopke, za katerega ga glavarstvo kaznuje z globo do 200 kron.

Kdor se neupravičeno udeleži zborovanja, ki je omejeno na vabljenе ali na določeno skupino volilcev in ga vkljub pozivu ne zapusti, se kaznuje z globo do 200 kron.

Kdor pa prepreči zborovanje volilcev (bodisi javno ali ne), s tem, da vanj vdere da izrine navzoče ali da se silo upira formalnim ukazom rediteljev, n. pr. da ima iti ven, se kaznuje od sodnije z zapornom od enega tedna do treh mesecev. Če pa se je to zgodilo po dogovoru več oseb, ga zadene strog zapor do šestih mesecev.

Deželna vlada je glede shodov odredila tole:

Shodi volilcev, ki se vrše samo zaradi dogovorov za volitve v ustavotvorno skupščino, se smejo prirejati brez predhodne prijave pri pristojnem političnem oblastvu, ako se ne vrše pod milim nebom.

Domača politika.

Uboga Slovenija!

(Kmetiški dopis iz Slovenskih goric.)

Ko sem čital v listih izjavo liberalnih oziroma samostojnih zaupnikov na shodu JDS v Celju, „da ne rabimo avtonomije Slovenije, ampak da zahtevamo pokrajinsko samoupravo z lastnim središčem za štajersko volilno okrožje“, mi je solza žalosti kanila z očesa, ker sem spoznal, da je naša nasprotna stranka izgubila ves čut za